

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΠΜΣ Διοίκηση Τουριστικών
Επιχειρήσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

Πάτρα

Ημερομηνία 05-06-2024

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ»

Στοιχεία Ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών της Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΜΠΣ ΔΤΕ) ιδρύθηκε με την ΥΑ Β1/736/23-11-1998 έγκριση προγραμμάτων σπουδών του ΕΑΠ (ΦΕΚ Β' 1246). Λειτουργήσε για πρώτη φορά το ακ. έτος 2000-2001 και επανιδρύθηκε το 2018 (ΦΕΚ επανίδρυσης 2026/Β/2018).

Σκοπός του Προγράμματος είναι η παροχή των εξειδικευμένων γνώσεων που απαιτούνται για μια διοικητική καριέρα στην τουριστική βιομηχανία. Το ΜΠΣ ΔΤΕ οργανώνει και προσφέρει το εκπαιδευτικό περιεχόμενο με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να επιτρέπει στους φοιτητές να αναπτύξουν τόσο τις θεωρητικές γνώσεις όσο και τις πρακτικές ικανότητες που απαιτούνται στις διοικητικές θέσεις της τουριστικής βιομηχανίας. Παράλληλα προάγει την ανάπτυξη των ικανοτήτων ανάλυσης και των προσωπικών χαρακτηριστικών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση και επίλυση των προβλημάτων τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών. Το Πρόγραμμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διεπιστημονικότητα των στοιχείων της τουριστικής διοίκησης που εξηγούν τη φύση και την ανάπτυξη της σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο. Η προσέγγιση αυτή ενισχύει την εις βάθος κατανόηση και την ικανότητα σύνθεσης των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και τεχνολογικών παραγόντων που σχετίζονται με τη σύγχρονη τουριστική διοίκηση.

Μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος

Με την επιτυχή παρακολούθηση του Προγράμματος, οι φοιτητές επιδιώκεται να:

- ✓ Καλλιεργήσουν την ικανότητα σύνθεσης των διεπιστημονικών στοιχείων της τουριστικής διοίκησης που εξηγούν τη φύση και την ανάπτυξη της.
- ✓ Επιδείξουν τη θεωρητική γνώση και να κατέχουν τις πρακτικές ικανότητες που απαιτούνται στις διοικητικές θέσεις της τουριστικής βιομηχανίας.
- ✓ Αναπτύξουν ακαδημαϊκές ικανότητες ανάλυσης και προσωπικά χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την επίλυση προβλημάτων στην τουριστική διοίκηση.
- ✓ Αξιολογούν με κριτική σκέψη τα διαφορετικά στοιχεία που συνθέτουν την τουριστική βιομηχανία.
- ✓ Αναπτύξουν εις βάθος κατανόηση των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και τεχνολογικών παραγόντων που σχετίζονται με τη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών.

Website ΜΠΣ ΔΤΕ: <https://www.eap.gr/education/postgraduate/annual/tourism-business-administration/>

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 120

Ελάχιστη διάρκεια φοίτησης: 2 ακαδημαϊκά έτη.

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2011 της Unesco

- με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 81 Personal Services
- με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

- με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 1015 Travel, Tourism and Leisure

Κατά το ακ. έτος 2022-2023 **Διευθυντής του Προγράμματος Σπουδών** διετέλεσε ο κ. Δημήτριος Στεργίου, Αναπληρωτής Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο «Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων».

Η ανταπόκριση του προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το περιεχόμενο σπουδών του ΜΠΣ ΔΤΕ προσφέρει γνώσεις διοίκησης τουριστικών επιχειρήσεων στους περισσότερους υπο-κλάδους του τουριστικού τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο παρέχει στους φοιτητές του γνώσεις και δεξιότητες σχετικές με τις θεωρίες, τις διαστάσεις και τις εφαρμογές της τουριστικής διοίκησης σε ένα ευρύ φάσμα τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών καθώς και τουριστικών προϊόντων/υπηρεσιών.

Το ΜΠΣ ΔΤΕ είναι ένα Πρόγραμμα Σπουδών το οποίο καλύπτει διαπιστωμένες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας με σκοπό την αναβάθμιση και ανανέωση της γνώσης και την εκπαίδευση και ειδίκευση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας στον εθνικά ευαίσθητο τομέα του τουρισμού. Ο τουρισμός αποτελεί πυλώνα οικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας όπως έχει αποδειχτεί διαχρονικά, αλλά και κατά τη διάρκεια της ελληνικής οικονομικής ύφεσης στην περίοδο 2008-2016 και της πανδημίας Covid-19. Σε εθνικό επίπεδο η συνεισφορά του τουριστικού τομέα στην ελληνική οικονομία παραμένει αξιοσημείωτη. Αποτελεί βασικό στοιχείο της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα και είναι ένας από τους σημαντικότερους τομείς της συνεισφέροντας, άμεσα και έμμεσα, μεταξύ 28.5% έως 34.3% στο ΑΕΠ. Επιπρόσθετα, ο τουρισμός δημιουργεί περίπου 697.000 θέσεις εργασίας, που αντιπροσωπεύουν το 16.4% της εθνικής απασχόλησης. Επιπλέον, η σύγχρονη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς και είναι επιβεβλημένη η επαγγελματικά άρτια και υπεύθυνη άσκηση της μέσα στο σύνθετο σύγχρονο διεθνές περιβάλλον. Συνεχίζει συνεπώς να υφίσταται η ανάγκη δημιουργίας εκπαιδευμένου και επιστημονικά καταρτισμένου ανθρώπινου κεφαλαίου για την υποστήριξη του τουριστικού κλάδου και το ΜΠΣ ΔΤΕ ανταποκρίνεται σε αυτή την ανάγκη.

Το ΜΠΣ ΔΤΕ ακολουθεί τη φιλοσοφία της ανοικτής και εξ αποστάσεως (ΑεξΑΕ) εκπαίδευσης των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του ΕΑΠ. Λόγω της ευελιξίας που προσφέρει η ΑεξΑΕ, το ΜΠΣ ΔΤΕ βρίσκεται σε μια πλεονεκτική να προσφέρει ευκαιρίες για την κάλυψη αναγκών για συνεχιζόμενη εκπαίδευση στον τουρισμό, όπως αυτές αναδείχθηκαν μέσα από την τρέχουσα πανδημική κρίση, ενισχύοντας τις προοπτικές του. Πάντα σε σχέση με το ζήτημα της ευελιξίας και δεδομένων των ιδιαίτερων και απαιτητικών συνθηκών εργασίας στον τουριστικό κλάδο που δεν επιτρέπουν για πολλούς εργαζόμενους τη φυσική τους παρουσία, όπως απαιτείται σε ένα παραδοσιακό πανεπιστήμιο, ιδιαίτερα κατά την υψηλή τουριστική περίοδο, το ΜΠΣ ΔΤΕ προσφέρει τη δυνατότητα πρόσβασης σε μεταπτυχιακές τουριστικές σπουδές μέσω της ΑεξΑΕ σε ένα μεγάλο αριθμό εργαζομένων στον τουριστικό κλάδο. Γενικότερα, η εκπαιδευτική διαδικασία του ΜΠΣ ΔΤΕ είναι δομημένη με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτρέπει σε όσες και όσους το παρακολουθούν ευελιξία χρόνου. Έτσι, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του Προγράμματος μπορούν να συνδυάσουν τις σπουδές τους με τις επαγγελματικές και τις προσωπικές/οικογενειακές τους υποχρεώσεις, γεγονός που ενισχύει τον βαθμό ανταπόκρισης του προγράμματος στις ανάγκες της κοινωνίας, μέσω της μείωσης των αποκλεισμών και την διασφάλιση διευρυμένης πρόσβασης στην τουριστική γνώση.

Επιπλέον, η διδασκαλία στα πλαίσια του ΜΠΣ ΔΤΕ βασίζεται εν πολλοίς στη μελέτη περιπτώσεων (ελληνικών και διεθνών) προκειμένου τα εξεταζόμενα ζητήματα να παρουσιαστούν ρεαλιστικά μέσα σε ένα σύγχρονο και ρεαλιστικό πλαίσιο συνθηκών, διατηρώντας τη συνάφεια τους με τη σύγχρονη κοινωνία. Τέλος, η παραγωγή ερευνητικού έργου μέσω της εκπόνησης διπλωματικών εργασιών, η οποία αποτελεί και προϋπόθεση απόκτησης του μεταπτυχιακού τίτλου, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινωνίας για την παραγωγή εξειδικευμένης γνώσης για τη διοίκηση των τουριστικών επιχειρήσεων.

Το ΜΠΣ ΔΤΕ υπάγεται σε όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης που διέπουν όλα τα προγράμματα σπουδών του ΕΑΠ.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του προγράμματος γίνεται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ, μέσω των εντύπων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του και των δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές και ενδιαφερόμενους.

Σημαντικές δράσεις προβολής, είναι η υποδοχή των πρωτοετών, η διεξαγωγή ενημερωτικών webinars προς ενδιαφερόμενους υποψήφιους φοιτητές Προγραμμάτων Σπουδών και η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Το πρόγραμμα προωθείται και μέσω της συμμετοχής του σε Ημέρες Καριέρας.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Οι φοιτητές του ΜΠΣ κατά κανόνα είναι ώριμοι φοιτητές, με απασχόληση στο χώρο του τουρισμού (π.χ. εργαζόμενοι στο Δημόσιο ή σε ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις) ή σε συναφή τομέα και είτε επιθυμούν να αποκτήσουν προσόντα που θα βοηθήσουν την εξέλιξή τους είτε να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες προκειμένου να εισέλθουν, μέσω του ΜΠΣ, στην τουριστική αγορά εργασίας (π.χ. λογιστές, μηχανικοί, κ.λπ.). Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν γινόταν με συστηματικό τρόπο διότι δεν υπήρχε σε λειτουργία το Γραφείο Διασύνδεσης, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ αδρανοποιήθηκε. Στο 2021 το ΓΔ ενεργοποιήθηκε εκ νέου (<https://career.eap.gr/>) και αναπτύσσεται με στόχο να μπορεί να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των ΠΣ του Ιδρύματος σε μεγάλο βάθος χρόνου. Επίσης ιδρύθηκε και Δίκτυο Αποφοίτων (<https://alumni.eap.gr/>) του οποίου σκοπός είναι η ενίσχυση των σχέσεων και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του, μέσα από την ενίσχυση δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μαζί τους καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση συνεχούς υποστήριξης της επαγγελματικής εξέλιξης αυτών, καθώς και ευκαιριών για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη.

Διαδικασία επιλογής φοιτητών/τριών

Η διαδικασία επιλογής καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στο ΜΠΣ γίνονται δεκτοί απόφοιτοι συγγενούς γνωστικού αντικείμενου των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής που ολοκληρώνουν τη διαδικασία εγγραφής σύμφωνα με τις οδηγίες της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Το ποσοστό αποδοχής των νέων φοιτητών για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 ήταν 74% των αιτούμενων θέσεων. Όλα τα στάδια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών δημοσιεύονται με σχετικές ανακοινώσεις στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΑΠ.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Κατά τη διαδικασία ανάπτυξης της δομής του Προγράμματος – που δημιουργήθηκε στην αφετηρία του όλου εγχειρήματος της εξ αποστάσεως πανεπιστημιακής εκπαίδευσης – έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθεί ένα ευρύ φάσμα διοικητικών γνώσεων για τη φύση, τη λειτουργία και τον ρόλο του τουρισμού και του τουριστικού επιχειρηματικού κυκλώματος στην οικονομία και την κοινωνία, ώστε το πρόγραμμα να παρουσιάζει συνεκτικότητα και στόχευση. Προς αυτή την κατεύθυνση, οι δύο πρώτες θεματικές ενότητες του προγράμματος (ΔΤΕ50 «Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων Τουρισμού», ΔΤΕ51 «Τουριστικός Τομέας») παρέχουν γνώσεις επί των γενικών αρχών της διοίκησης των επιχειρήσεων και της φύσης/οργάνωσης του τουριστικού φαινομένου/τομέα, θέτοντας ουσιαστικά τις βάσεις για τις εξειδικευμένες διοικητικές γνώσεις των θεματικών ενότητων που ακολουθούν (ΔΤΕ60 «Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων», ΔΤΕ61 «Τουριστικό Μάρκετινγκ Φορέων, Οργανώσεις και Επιχειρήσεων»).

Πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι ΘΕ του ΔΤΕ είναι υποχρεωτικές. Σε σχέση με το περιεχόμενο των ΘΕ, το ακ. έτος 2022-23 υποβλήθηκε πρόταση της ΕΠΣ του προγράμματος προς την Κοσμητεία της ΣΚΕ για την αναμόρφωση των κειμένων που αφορούν τη γενική περιγραφή, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τις προσφερόμενες γενικές ικανότητες κάθε ΘΕ. Κατόπιν σχετικής έγκρισης από τα αρμόδια διοικητικά όργανα, το εν λόγω υλικό χρησιμοποιήθηκε για την επικαιροποίηση του ιστοτόπου του προγράμματος.

Λόγω της φύσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας που ακολουθεί το ΕΑΠ (εξ αποστάσεως εκπαίδευση) και της μη υποχρεωτικής παρουσίας των φοιτητών στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ), δεν πραγματοποιείται παραδοσιακή διδασκαλία, ασκήσεις και εργαστήρια. Το μέλος ΣΕΠ καθοδηγεί, κατευθύνει, ενθαρρύνει τους φοιτητές για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους, ανάλογα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις, ανάγκες, σπουδές αλλά και ικανότητες του καθενός.

Στο επίπεδο της εκπαιδευτικής διοίκησης του Προγράμματος, η ανάπτυξη των «Χρονοδιαγραμμάτων Μελέτης και Γραπτών Εργασιών (ΓΕ)» για κάθε θεματική ενότητα (ΘΕ) διευκολύνει τη συνολική εκπαιδευτική λειτουργία του Προγράμματος (π.χ. υπάρχει καταμερισμός της εκπαιδευτικής ύλης ανά εβδομάδα του ακαδημαϊκού έτους, κλπ.). Επιπρόσθετα, η εκπόνηση των ΓΕ του Προγράμματος απαιτεί τη μελέτη συγκεκριμένης ύλης απότο παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό, εξασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο τη λειτουργικότητα του Προγράμματος μέσω της συνεκτικότητας της εκπαιδευτικής ύλης με το υπάρχον εξεταστικό σύστημα.

Από το ακ. έτος 2021-22 και ένθεν, η λειτουργικότητα του ΜΠΣ ΔΤΕ ενισχύθηκε μέσω της ανάπτυξης μιας σειράς χρήσιμων κειμένων, που εντάχθηκαν στη λειτουργία του Προγράμματος. Αυτά περιλαμβάνουν αναλυτικό Οδηγό Πρόσβασης σε Ηλεκτρονικές Πηγές για τον Τουρισμό μέσω της βιβλιοθήκης του ΕΑΠ, Οδηγό Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας στο ΜΠΣ ΔΤΕ και λίστα με τα έγκριτα καταλογογραφημένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά στον τουρισμό και τη φιλοξενία (Academic Journal Guide). Αυτά τα κείμενα ήρθαν να καλύψουν μια ανάγκη πολλών ετών των φοιτητριών/φοιτητών του ΔΤΕ και να διευκολύνουν το έργο τους στην αναζήτηση βιβλιογραφίας καθώς και στην εκπόνηση της διπλωματικής τους εργασίας. Στο ίδιο πνεύμα, από το ακ. έτος 2021-2022 πραγματοποιείται σεμινάριο για την ερευνητική μεθοδολογία για την υποστήριξη των φοιτητών που εκπονούν τη διπλωματική τους εργασία ή προετοιμάζονταν για αυτήν.

Ιδιαίτερα όσον αφορά το ακ. έτος 2022-23, επικαιροποιήθηκε εκ νέου ο Οδηγός Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας ώστε να συμπεριληφθούν νέες πληροφορίες για την εκπόνηση μη

εμπειρικών Διπλωματικών Εργασιών. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά συνάντηση ερωταποκρίσεων (Q&A) με τη συμμετοχή του ΔΠΣ και μελών ΣΕΠ του προγράμματος, για την επίλυση αποριών των φοιτητών/φοιτητριών για τις Διπλωματικές Εργασίες. Επίσης, το ακ. έτος 2022-23 προσφέρθηκαν άδειες χρήσης SPSS στους φοιτητές και τις φοιτήτριες των οποίων η Διπλωματική Εργασία απαιτούσε τη χρήση του για την στατιστική ανάλυση των δεδομένων τους. Πάντα σε σχέση με τις Διπλωματικές Εργασίες του ΜΠΣ ΔΤΕ, το ακ. έτος 2022-23 υλοποιήθηκαν δύο δράσεις διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων τους. Η πρώτη αφορά τη σύνταξη καταλόγου επιστημονικών δημοσιεύσεων που έχουν προκύψει από διπλωματικές εργασίες που εκπονήθηκαν στα πλαίσια του ΜΠΣ ΔΤΕ κατά τη χρονική περίοδο 2017-2023. Η δεύτερη αφορά την ανάπτυξη ενός αρχείου όπου παρουσιάζονται με μορφή ερευνητικού σημειώματος άριστες Διπλωματικές Εργασίες του προγράμματος (του ακ. έτους 2021-22). Τα σχετικά αρχεία έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του προγράμματος.

Επιπλέον, για τη βελτίωση της συνεκτικότητας και λειτουργικότητας του Προγράμματος, πραγματοποιήθηκε πλήρης αναδιάρθρωση και επικαιροποίηση των Ηλεκτρονικών Χώρων Εκπαιδευτικής Διαδικασίας (<http://study.eap.gr/>). Πλέον, από το ακαδ. έτος 2021-2022, υπάρχει μια κοινή διάρθρωση σε όλες τις Θ.Ε., που εξακολουθεί να υφίσταται και καθιστά εύκολο τον εντοπισμό όλων των πληροφοριών και αρχείων που είναι χρήσιμα για φοιτητές και διδάσκοντες.

Πέρα των ανωτέρω, η επικαιροποίηση της εκπαιδευτικής ύλης με την παροχή σύγχρονης συμπληρωματικής βιβλιογραφίας, σε συνδυασμό με την κατάθεση πρότασης τον Απρίλιο του 2021 για την πλήρη επικαιροποίηση του εκπαιδευτικού υλικού του προγράμματος (και την κατάργηση του παλαιού διδακτικού υλικού), συνιστούν επίσης προσπάθειες για την επίτευξη μεγαλύτερης συνεκτικότητας και λειτουργικότητας του Προγράμματος. Πάγια είναι η θέση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ) του ΔΤΕ για την ανάγκη εκσυγχρονισμού τού υφιστάμενου Εκπαιδευτικού Υλικού και σε αυτά τα πλαίσια παρακολουθούνται στενά οι εκδόσεις νέων διδακτικών συγγραμμάτων στα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος.

Αναφορικά με την διαδικασία δήλωσης ΘΕ, στο πρώτο έτος σπουδών οι φοιτήτριες/φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μέχρι και τρεις (3) ΘΕ: ΔΤΕ50, ΔΤΕ51 και ΔΤΕ60 ή ΔΤΕ61. Εάν δεν διαθέτουν τον απαιτούμενο χρόνο πρέπει να επιλέξουν κατά σειρά τη ΘΕ ΔΤΕ50 ή τις ΘΕ ΔΤΕ50 και ΔΤΕ51. Στο δεύτερο έτος, μπορούν να επιλέξουν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία παράλληλα με την τελευταία ΘΕ (ΔΤΕ60 ή ΔΤΕ61), εφόσον έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις τρεις θεματικές ενότητες. Η παρουσίαση και εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, πραγματοποιείται μόνο μετά την επιτυχή ολοκλήρωση και των τεσσάρων (4) ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών. Κατά τη διαδικασία δήλωσης ΘΕ πρέπει να εξαντλούνται πρώτα οι ΘΕ προηγούμενου έτους και κατόπιν να αρχίζει η δήλωση ΘΕ επόμενου έτους. Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. είναι υποχρεωτική η επιτυχής παρακολούθηση και των τεσσάρων Θ.Ε., καθώς και η επιτυχής ολοκλήρωση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Το ΜΠΣ ΔΤΕ δεν έχει Θ.Ε. που προσφέρονται από άλλα ΠΣ ούτε προσφέρει Θ.Ε. σε άλλα ΠΣ του ΕΑΠ. Σαν μια γενική παρατήρηση, αξίζει να σημειωθεί ότι αυτό γενικά δεν επικρατεί ως επιλογή στη δομή των ΠΣ του Ιδρύματος αν και προβλέπεται στο νομικό πλαίσιο που διέπει το Ίδρυμα. Όπως έχει προαναφερθεί, απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας για την ολοκλήρωση του ΜΠΣ ΔΤΕ.

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική / Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών
Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων Τουρισμού	ΔΤΕ50	1	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 465-466
Τουριστικός Τομέας	ΔΤΕ51	1	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 466-467
Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων	ΔΤΕ60	1-2	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 467-468
Τουριστικό Μάρκετινγκ Φορέων, Οργανώσεων και Επιχειρήσεων	ΔΤΕ61	1-2	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 468-469
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΔΤΕΔΕ)	ΔΤΕΔΕ	2	40	Θεωρητική	Κορμού	4ΘΕ	ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 470

Πρακτική άσκηση

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δεν υπάρχει θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Εξεταστικό σύστημα

Το εξεταστικό σύστημα του ΜΠΣ ΔΤΕ βασίζεται στη συγγραφή τεσσάρων ΓΕ ανά ΘΕ και στις τελικές και επαναληπτικές γραπτές εξετάσεις. Δεδομένου ότι η εκπαιδευτική προσέγγιση βασίζεται κατά κύριο λόγο σε εξ αποστάσεως επικοινωνία και σε πέντε δια ζώσης ΟΣΣ των φοιτητών με τον Καθηγητή-Σύμβουλο τους, οι υποχρεωτικές ΓΕ κρατούν τους φοιτητές σε συνεχή εγρήγορση καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Οι τελικές εξετάσεις εξασφαλίζουν την εκπλήρωση των μαθησιακών στόχων κάθε θεματικής ενότητας. Το ακ. έτος 2022-23 οι εξετάσεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης.

Το μέλος ΣΕΠ αξιολογεί τον φοιτητή και βαθμολογεί τις ΓΕ με βάση κριτήρια (δομή, πληρότητα, σχεδιασμός, αναφορές, κλπ.). Επιπροσθέτως, οι ΓΕ υπόκεινται σε έλεγχο λογοκλοπής (turnitin). Τα αποτελέσματα της έκθεσης λογοκλοπής αξιολογούνται από τις επιτροπές λογοκλοπής των Θ.Ε. Οι ΓΕ, η ανατροφοδότηση και αξιολόγηση από το μέλος ΣΕΠ, βρίσκονται στον Ηλεκτρονικό Χώρο Εκπαιδευτικής Διαδικασίας (πλατφόρμα study.eap.gr) και είναι προσβάσιμες τόσο στον διδάσκοντα και το φοιτητή ή φοιτήτρια, όσο και στον Συντονιστή της Θ.Ε. και στον Διευθυντή του ΠΣ.

Η επίβλεψη των Διπλωματικών Εργασιών (ΔΕ) γίνεται με βάση την ειδικότητα και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΣΕΠ ώστε να εξασφαλίζεται η σωστή επίβλεψη τους. Η επίβλεψη των ΔΕ γίνεται από Επιτροπή Κρίσης που αποτελείται από:

- τον Επιβλέποντα - μέλος ΣΕΠ,
- τον Β' επιβλέποντα - ένα επιπλέον μέλος ΣΕΠ (ο οποίος θα πρέπει να είναι ΔΕΠ του ΕΑΠ ή άλλου Πανεπιστημίου, όμως σε ειδικές περιπτώσεις θα μπορεί να είναι μόνο ΣΕΠ) συγγενούς ειδικότητας προς τα θέματα των εξεταζόμενων διπλωματικών.

Κάθε ΔΕ, εφόσον εγκριθεί από την Επιτροπή Κρίσης εξετάζεται προφορικά. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 η προφορική εξέταση των διπλωματικών εργασιών πραγματοποιήθηκε εξ αποστάσεως.

Στην προφορική εξέταση συμμετέχει η Επιτροπή Κρίσης και ο Διευθυντής Προγράμματος ή Συντονιστής οριζόμενος από τον Διευθυντή Προγράμματος και συμμετέχει στη διαδικασία κρίσης και τη διαμόρφωση του τελικού βαθμού, εάν και όπου το κρίνει απαραίτητο. Η Επιτροπή μπορεί να περιλαμβάνει στην προφορική παρουσίαση και άλλα μέλη ΣΕΠ του προγράμματος ή και ειδικούς επιστήμονες ως εξωτερικούς κριτές με έκφραση γνώμης μόνο.

Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές, οι οποίες προβλέπονται αναλυτικά στις «Προδιαγραφές Συγγραφής Πτυχιακών και Διπλωματικών Εργασιών» που είναι αναρτημένες στον Ηλεκτρονικό Χώρο Εκπαιδευτικής Διαδικασίας του ΔΤΕ (study) και στον ιστότοπο του ΕΕΥΕΜ. Οι προδιαγραφές αυτές τηρούνται από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές αλλά και ελέγχονται από το μέλος ΣΕΠ που επιβλέπει την εκπόνηση της ΔΕ. Σχετικές αναλυτικές πληροφορίες παρουσιάζονται και στον νέο Οδηγό Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας (π.χ. δομή, απαιτήσεις, καθήκοντα και υποχρεώσεις φοιτητών και επιβλεπόντων, κριτήρια αξιολόγησης).

Συμπερασματικά, το εξεταστικό σύστημα κρίνεται ικανοποιητικό, διασφαλίζοντας την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια στη βαθμολόγηση.

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Ο Διευθυντής του Προγράμματος και τα μέλη ΣΕΠ έχουν καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για την προαγωγή της διεθνούς διάστασης του ΜΠΣ ΔΤΕ με τις δημοσιεύσεις τους σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά/βιβλία και την παρουσία τους σε διεθνή συνέδρια.

Επιπλέον, το ακ. έτος 2021-2022 και για πρώτη φορά στην ιστορία του Προγράμματος, πραγματοποιήθηκε σειρά προσκεκλημένων διαλέξεων/ομιλιών (με ονομασία Meet the Experts) από διεθνώς διακεκριμένους ερευνητές, η οποία έφερε τους φοιτητές του Προγράμματος σε επαφή με ειδήμονες του κλάδου από το εξωτερικό που παρουσίασαν κρίσιμα ζητήματα που απασχολούν τη σύγχρονη πραγματικότητα του Τουρισμού. Η δράση αυτή συνεχίστηκε και ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια του ακ. έτους 2022-23. Αξίζει ακόμα να σημειωθεί και η διαρκής ενημέρωση των ηλεκτρονικών φόρουμ του προγράμματος με πληροφορίες που αφορούν την πραγματοποίηση διεθνών συνεδρίων, διεθνή webinars, πηγές της διεθνούς βιβλιογραφίας που διατίθενται με ανοικτή πρόσβαση, κ.α.

Το ΜΠΣ ΔΤΕ συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+.

Το πρόγραμμα διδάσκεται εξ ολοκλήρου στην Ελληνική.

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘΑΑΕ αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διαρκής στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ και την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση η Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πιστοποίηση του προγράμματος σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του προγράμματος σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη συνεχή βελτίωση του προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ, Κοσμητεία) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται: - τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, - ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων, - οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης. Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ» της Σχολής Σχολής Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) αξιολογήθηκε από Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης κατά τις ημερομηνίες 13-18 Νοεμβρίου 2023.

Το τελικό αποτέλεσμα της Επιτροπής ήταν ότι, το Πρόγραμμα Σπουδών ΔΤΕ **συμμορφώνεται πλήρως (Fully Compliant)** με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια της πιστοποίησης του ΠΜΣ ΔΤΕ ορίστηκε για πέντε έτη, από **20-12-2023** έως **19-12-2028**.

Η Έκθεση Παρακολούθησης του ΠΜΣ ΔΤΕ θα συνταχθεί και θα υποβληθεί στην ΕΘΑΑΕ πριν την λήξη της διετίας από την έναρξη ισχύος της πιστοποίησης, ήτοι έως 19/11/2025.

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ γι' αυτό το ακαδημαϊκό έτος; Τι έφταιξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23 επιτεύχθηκαν πλήρως. Αυτοί αφορούσαν κυρίως στην επικαιροποίηση του διδακτικού υλικού, στην ενίσχυση της διεθνοποίησης του προγράμματος, στην ενίσχυση των σχέσεων με την επιστημονική κοινότητα (μέσω συνεργασιών, διαπροσωπικών επαφών και ημερίδων) και στην ενίσχυση και εντατικοποίηση των δράσεων προβολής του. Η πρόταση για αύξηση των μελών ΔΕΠ του ΜΠΣ ΔΤΕ, η οποία δεν υλοποιήθηκε, αφορά αποφάσεις της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, της Διοίκησης του ιδρύματος και του Υπουργείου Παιδείας, και συνεπώς δεν σχετίζεται άμεσα με τις προσπάθειες του προγράμματος.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

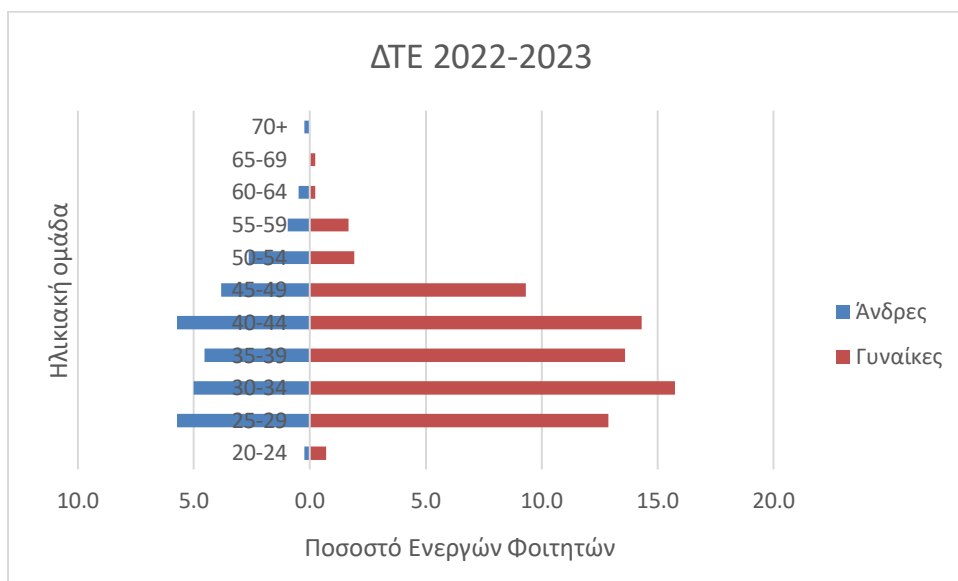
	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Συνολικός αριθμός φοιτητών	419	505	654	914	1079
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	390	390	390	390	470
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	163	170	194	266	159
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	99	125	126	187	144
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	106	150	229	310	271
Άλλες κατηγορίες*	0	0	1	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	4	6	7	9
Σύνολο ΘΕ	5	5	5	5	5
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	5	5	5	5	5
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	0	0	0	0	0
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	7.37	7.36	7.41	7.40	7.45

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 έκαναν εγγραφή 99 νέοι φοιτητές και αποφοίτησαν 106. Ο αριθμός των ενεργών φοιτητών ανήλθε στους 419. Ο αριθμός των νεοεισερχομένων φοιτητών βαίνει μειούμενος. Αυτό αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην ένταση του ανταγωνισμού, με περισσότερα από είκοσι μεταπτυχιακά προγράμματα στον τουρισμό να προσφέρονται πλέον σε ολόκληρη τη χώρα, με υβριδική μορφή ή και εξ ολοκλήρου μέσω τηλεκπαίδευσης. Επιπλέον, η αρνητική δημόσια εικόνα για την εργασία στον κλάδο του τουρισμού και της φιλοξενίας (σε σχέση και με το φαινόμενο της Μεγάλης Παραίτησης) φαίνεται να επηρεάζει αρνητικά τον αριθμό των νεοεισερχομένων στο πρόγραμμα. Στα παραπάνω θα πρέπει να προστεθεί και η οικονομική δυσπραγία των φοιτητών (υφιστάμενων και υποψήφίων) λόγω πληθωρισμού και αυξημένου κόστους ζωής.

Το ακαδ. έτος 2022-2023 δεν συμμετείχαν στο ΠΣ αλλοδαποί φοιτητές.

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών για το ακαδ. έτος 22-23, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων – ΔΤΕ

	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Πτυχιακοί φοιτητές	419	505	654	914	1079
Άλλες κατηγορίες*	0	0	1	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	4	6	7	9

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ

	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	390	390	390	390	470
Σύνολο αιτήσεων	163	170	194	266	159
Συνολικός αριθμός νεοεισερχόμενων φοιτητών	99	125	126	187	144
Άλλες κατηγορίες*	0	0	1	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	2	2	1	1
Αριθμός αποφοίτων	106	150	229	310	271

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2022-23 υπήρχαν 580 εγγραφές φοιτητών σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 78,8% των φοιτητών συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 99,1% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα. Το ποσοστό των επιτυχόντων σε σχέση με όλες τις δηλώσεις Θεματικών Ενότητων στο ΠΣ αγγίζει το 78,1%.

Ο μέσος χρόνος λήψης του τίτλου του Προγράμματος Σπουδών είναι 4,35 έτη με μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών 26,1% από τους οποίους το 67,1% είχαν εγγραφεί σε Θεματική Ενότητα μόνο μια χρονιά και το 38,8% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχαν δώσει έστω και μια εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους το 19,2% των εγγεγραμμένων, εκ του οποίου:

- το 1% διαγράφηκε πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους (δεν είχε δηλώσει Θεματική Ενότητα)
- το 52,6% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω και μια εργασία).

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκεια σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισερχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών (σε έτη)							Μη αποφοιτησαντες (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Διακόψαντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		Κ	Κ+1	Κ+2	Κ+3	Κ+4	Κ+5	>Κ+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2011-2012	123	17	14	33	9	2	3	1	44	42	64.23%	35.77%	34.15%
2012-2013	121	15	20	31	11	3	2	2	37	32	69.42%	30.58%	26.45%
2013-2014	296	50	42	76	18	9	3	2	96	80	67.57%	32.43%	27.03%
2014-2015	392	49	65	100	30	8	3	3	134	103	65.82%	34.18%	26.28%
2015-2016	391	50	66	108	14	4	3	0	146	106	62.66%	37.34%	27.11%
2016-2017	398	76	95	59	13	6	0	0	149	101	62.56%	37.44%	25.38%
2017-2018	292	63	64	53	11	0	0	0	101	59	65.41%	34.59%	20.21%
2018-2019	144	10	55	17	14	0	0	0	48	30	66.67%	33.33%	20.83%
2019-2020	187	24	46	25	0	0	0	0	92	35	50.80%	49.20%	18.72%
2020-2021	126	13	33	0	0	0	0	0	80	26	36.51%	63.49%	20.63%
2021-2022	125	12	0	0	0	0	0	0	113	20	9.60%	90.40%	16.00%
2022-2023	99	0	0	0	0	0	0	0	99	19	0.00%	100.00%	19.19%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2018-2019	271	12 4%	65 23.99%	164 60.52%	30 11%	7.45
2019-2020	310	7 2.26%	95 30.65%	180 58.06%	28 9.03%	7.4
2020-2021	229	4 1.75%	68 29.69%	139 60.70%	18 7.86%	7.41
2021-2022	150	6 4.00%	39 26.00%	96 64.00%	9 6.00%	7.36
2022-2023	106	1 0.94%	34 32.08%	64 60.38%	7 6.60%	7.37
Σύνολο*	1066	30 2.81%	301 28.24%	643 60.32%	92 8.63%	7.4

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, οι φοιτητές του ΔΤΕ κατά μέσο όρο αξιολόγησαν τους Καθηγητές τους με 4,36, το Εκπαιδευτικό Υλικό που τους παρέχεται με 3,66, την Οργάνωση των Θεματικών τους Ενοτήτων με 3,89 και τις Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες με 3,81. Στην αξιολόγηση είχαν δικαίωμα συμμετοχής 401 φοιτητές/τριες και συμμετείχαν σε αυτή 225 (ποσοστό συμμετοχής 56,11%). Ο μέσος όρος της αξιολόγησης των Συντονιστών προς τους αντίστοιχους Καθηγητές των ΘΕ ήταν 4,65. Τα παραπάνω στοιχεία φανερώνουν την υψηλή ποιότητα του παρεχόμενου διδακτικού έργου. Από την άλλη μεριά, δημιουργούν έναν σχετικό προβληματισμό όσον αφορά την αξιολόγηση του διδακτικού υλικού, δεδομένου ότι στο σύνολο του προγράμματος χρησιμοποιούνται πλέον σύγχρονα διδακτικά συγγράμματα. Ένας ήπιος προβληματισμός μπορεί να δημιουργείται αναφορικά και με την οργάνωση των ΘΕ. Οι εν λόγω αξιολογήσεις θα παρακολουθηθούν στενά σε σχέση και με το επόμενο ακ. έτος, προκειμένου να γίνουν σχετικές παρεμβάσεις εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 7. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων – ΔΤΕ

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Εκπαιδευτικό Υλικό	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων Τουρισμού - ΔΤΕ50	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	5	4	5	5	5	Ναι	Ναι	Ναι
Τουριστικός Τομέας - ΔΤΕ51	ΤΣΑΡΤΑΣ ΠΑΡΙΣ-ΓΙΩΡΓΟΣ	5	4	8	5	5	Ναι	Ναι	Ναι
Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ60	ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	5	4	6	6	6	Ναι	Ναι	Ναι
Τουριστικό Μάρκετινγκ Φορέων, Οργανώσεων και Επιχειρήσεων - ΔΤΕ61	ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	5	4	2	5	5	Ναι	Ναι	Ναι
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΔΤΕΔΕ)							Ναι	Ναι	Ναι

Εξεταστικό σύστημα

Πίνακας 8. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις εξετάσεις
Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων Τουρισμού - ΔΤΕ50	101	72	72	50	95	100%
Τουριστικός Τομέας - ΔΤΕ51	97	81	80	53	96	98,77%
Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΔΤΕ60	98	85	85	53	92	100%
Τουριστικό Μάρκετινγκ Φορέων, Οργανώσεων και Επιχειρήσεων - ΔΤΕ61	123	112	110	69	118	98,21%
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΔΤΕΔΕ)	161	109	106			97,25%

3. Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία & Ευρήματα/Αδυναμίες/Κίνδυνοι του ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τα σημαντικότερα θετικά και αρνητικά σημεία του ΜΠΣ όπως αυτά προκύπτουν από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, καθώς και συσχετιζόμενες ευκαιρίες και κινδύνους που εμφανίζονται για τη μελλοντική λειτουργία του.

<p style="text-align: center;"><u>Δυνατά Σημεία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Καθιερωμένο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με διαχρονικά επιτυχή λειτουργία - Υψηλή ποιότητα εκπαιδευτικής διαδικασίας - Άρτια οργανωμένη διοικητική λειτουργία - Εκσυγχρονισμένο διδακτικό υλικό - Φοιτητοκεντρική προσέγγιση με μαθησιακή υποστήριξη προσαρμοσμένη στη διαφορετικότητα και στις ανάγκες των φοιτητών - Αξιόπιστο και αποδοτικό σύστημα αξιολόγησης των φοιτητών - Μεγάλη αποδοχή μεταξύ επαγγελματικά ενεργών φοιτητών στον τουριστικό κλάδο, που συμπληρώνουν και εμπλουτίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία 	<p style="text-align: center;"><u>Αδύνατα Σημεία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ελλιπής προβολή του προγράμματος - Διάρκεια που απαιτείται για την ολοκλήρωση του προγράμματος - Οι διαδικασίες που αφορούν τροποποιήσεις και επικαιροποιήσεις του προγράμματος είναι γραφειοκρατικές, κάτι που οδηγεί σε καθυστερήσεις υλοποίησής τους
<p style="text-align: center;"><u>Ευκαιρίες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Βελτίωση και εντατικοποίηση των δράσεων προβολής - Αναπροσαρμογή της δομής του προγράμματος μέσω του εκσυγχρονισμού της διάρθρωσής του - Προσφορά καινοτόμων ΘΕ που δεν προσφέρονται από τα ανταγωνιστικά προγράμματα - Παρακολούθηση νέων εκδόσεων διδακτικών συγγραμμάτων για την επικαιροποίηση του διδακτικού υλικού - Ενίσχυση της εξωστρέφειας του προγράμματος (διεθνοποίηση και σύνδεση με αγορά εργασίας) - Μια θετική αξιολόγηση & πιστοποίηση του προγράμματος θα ενισχύσει την αξιοπιστία του 	<p style="text-align: center;"><u>Κίνδυνοι</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υψηλή ένταση ανταγωνισμού από έναν διαρκώς αυξανόμενο αριθμό αντίστοιχων προγραμμάτων σπουδών άλλων Ιδρυμάτων και την προσφορά τους μέσω τηλεεκπαίδευσης - Το φαινόμενο της «μεγάλης παραίτησης» στον τουρισμό και οι αρνητικές αντιλήψεις της κοινωνίας για την εργασία στην τουριστική βιομηχανία - Οικονομική δυσπραγία φοιτητών (υφιστάμενων και υποψήφιων) λόγω πληθωρισμού/αυξημένου κόστους ζωής

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

Με βάση τον παραπάνω πίνακα, προκύπτουν τα ακόλουθα προτεινόμενα σχέδια δράσης/προτάσεις προς δράση και εξασφάλιση των σχετιζόμενων απαιτούμενων πόρων από τη Διοίκηση του Ιδρύματος:

- Επικαιροποίηση της διάρθρωσης του προγράμματος στη βάση των σύγχρονων εξελίξεων στην τουριστική διοίκηση.
- Συνεχής προσπάθεια επικαιροποίησης του διδακτικού υλικού του προγράμματος.
- Στενή παρακολούθηση των αξιολογήσεων από τους φοιτητές για την ανάληψη
- Ενίσχυση της διεθνοποίησης και της σύνδεσης με την αγορά εργασίας.
- Ενίσχυση και εντατικοποίηση των δράσεων προβολής του ΜΠΣ.